

TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMINEN

Yleisiä ohjeita opiskelijalle

Kuva: Papunetin kuvapankki,
papunet.net, Sclera, taustan
väri muokattu alkuperäisestä

Valmistautuminen

- ✓ Varmista, että **osaat kertoa, mitä opiskelet** (myös tutkinnon osa) ja missä.
- ✓ Tarkista **työpaikan** virallinen **nimi** ja tutustu työpaikkaan ennen jakson alkua.
- ✓ Selvitä miten pääset työpaikalle, esimerkiksi bussien aikataulut ja reitit.
- ✓ Työpaikalla sinulla on **oma ohjaaja**. Tallenna ohjaajan ja esihenkilön nimi ja puhelinnumero.
- ✓ Harjoittele, **mitä sanot, jos soitat työpaikalle**.
- ✓ Selvitä **työaika** ja ensimmäiset **työvuorot**, ja mihin aikaan työ alkaa ensimmäisenä päivänä.
- ✓ Tarkista työpaikan **pukeutumisohteet**, myös työkengät, korut, hiukset ym.
- ✓ Ovatko sinun **rokotukset** kunnossa? (Huom. sote-alan suositus)
- ✓ Ota työpaikalle mukaan **lomakkeet**, jotka saat koululta: tyhjä työvuorolista, lista koulupäivistä, ohjeet työpaikkaohjaajalle ja opiskelijalle sekä TOP-tehtävän ohje.
- ✓ Opiskele tutkinnon osan tärkeitä sanoja ja käsitteitä.

Tavoitteet ja tehtävät

- ✓ **Tutustu** tutkinnon osan **ammattitaitovaatimuksiin**. Ne ovat asioita, joita opiskelet ja harjoittelet koululla ja työpaikalla (hankkia osaamista).
- ✓ Mieti itse ja keskustele ohjaajan kanssa, **miten työtehtävät liittyvät ammattitaitovaatimuksiin**.
- ✓ Pyydä **palautetta**, mitä osaat ja mitä olisi hyvä harjoitella lisää. Harjoittele myös itsearviointia.
- ✓ Sinulla voi olla myös omia tavoitteita, esimerkiksi **kielitaidon kehittäminen**. Keskustele ohjaajan kanssa, miten haluat, että työpaikalla tuetaan sinua kielen oppimisessa. Kirjoita uusia sanoja muistiin, ja harjoittele oman työn sanoittamista.
- ✓ Tee Top-jakson **tehtävät**. Varmista, että olet tehnyt myös muut tutkinnon osaan kuuluvat tehtävät ja kurssit, esim. ensiapu ja hygieniaosaaminen.
- ✓ Työpaikkaohjaaja ja opettaja arvioivat, milloin olet valmis näyttöön. Suunnittele **osaamisen näyttö** yhdessä ohjaajan ja opettajan kanssa. Näytön aikana osoitat, miten hyvin osaat työtehtävät. Ohjaaja (tai toinen työntekijä) ja opettaja arvioivat näytön ja päättävät arvosanan. Arviointikeskustelu on näytön jälkeen.

Perehdytys ja yhteistyö

- ✓ **Ohjaaja** (tai esihenkilö) **opastaa** sinut työtehtäviin ja työpaikan toimintaan, näyttää tilat ja esittelee sinut työpaikalla. Tutustut työpaikan ohjeisiin ja turvallisiin työtapoihin. Tutustu myös perehdytyskansioon.
- ✓ Työpaikan eri osastoilla voi olla erilaisia ohjeita ja tapoja. Voit oppia myös siitä, kun näet erilaisia työtapoja. **Kysy rohkeasti** asioita ja **keskustele** työntekijöiden kanssa.
- ✓ Suomessa miesten ja naisten tasa-arvo on tärkeää.
- ✓ **Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot** ovat tärkeä osa ammatillista osaamista ja työelämätaitoja.

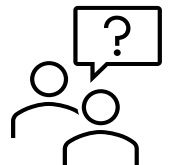
Työaika ja poissaolot

- ✓ Ohjaaja kertoo sinulle työvuorot. Ilmoita ohjaajalle koulupäivät. Merkitkää ne työvuorolistaan. **Työvuorolista** voi olla esimerkiksi seinällä. Silloin kaikki työntekijät näkevät, milloin olet töissä. Merkitse työajat omaan kalenteriin.
- ✓ On hyvä, että työskentelet mahdollisimman paljon samassa työvuorossa oman ohjaajan kanssa. Kaikki työntekijät voivat ohjata sinua, mutta sinulla täytyy olla 1 - 2 nimettyä ohjaajaa.
- ✓ Sote-alan työ on usein vuorotyötä. Työvuoroja on myös viikonloppuna.
- ✓ **Ole työpaikalla ajoissa** niin, että ehdit vaihtaa työvaatteet ennen kuin työaika alkaa. Tee työtä työajan loppuun asti. Suomessa **työaikoja täytyy noudattaa tarkasti**.
- ✓ Normaaliin työpäivään kuuluu ruokatauko ja 2 lyhyttä taukoa. Ohjaaja kertoo sinulle taukoihin liittyvistä tavoista. Ruokatauolla ei poistuta työpaikalta.
- ✓ Kysy, miten toimit, jos **sairastut**. Opiskelijoille on samat ohjeet kuin työntekijöille. Tarkista, **kenelle soitat ja kenelle annat sairaustodistuksen**. Ilmoita sairastumisesta työpaikalle mahdollisimman pian. Lähetä viesti myös opettajalle.
- ✓ Sovi **omat menot vapaa-ajalle**. Jos asia on pakko hoitaa työpäivän aikana, ilmoita siitä ajoissa ja kysy, milloin voit korvata poissaolon. Jos sinulla on esimerkiksi hammaslääkäri, et voi olla pois töistä koko päivää.

Turvallisuus

- ✓ Turvallisuus on erittäin tärkeä asia työssä. Monet säännöt ja ohjeet liittyvät turvallisuuteen.
- ✓ Selvitä, **millaisia turvallisuusohjeita työpaikalla on**.
- ✓ Suomessa arvostetaan oma-aloitteisuutta. Muista kuitenkin kysyä, jos et ole varma, voitko tehdä jonkin tehtävän. On tärkeää, että sanot, jos et ymmärrä ohjeita!
- ✓ **Keskustelutehtävä**
  - Mitä asioita liittyy asiakasturvallisuuteen?
  - Miten hygieniä, aseptiikka tai erityisruokavaliot liittyvät turvallisuuteen?
  - Mitä tarkoittaa salassapito- ja vaitiolovelvollisuus?
  - Miksi tietosuoja ja tietoturvallisuus ovat tärkeitä asioita?
  - Millaisia ongelmia voi tulla, jos ei työskentele ergonomisesti?
  - Mitä tiedät työsuojelusta?
  - Mitä tarkoittaa psyykinen turvallisuus? Mitä hyötyä siitä on?

Muut asiat

- ✓ Omaa puhelinta ei yleensä saa käyttää työssä. Omat puhelut täytyy soittaa tauoilla.
- ✓ Monilla työpaikoilla tupakointi on kielletty.
- ✓ Älä käytä **parfyymia** työpaikalla. Monet ihmiset ovat allergisia hajusteille.
- ✓ Jos sinulla on kysyttävää, ole yhteydessä työssäoppimista ohjaavaan opettajaan. Selvitetään asioita yhdessä. Olethan tallentanut opettajan yhteystiedot 📞